

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 711/2021
08.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Тренчић, адвокат у ..., против туженог АД Инфраструктура железнице Србије Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3586/20 од 04.12.2020. године, у седници већа од 08.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца.

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3586/20 од 04.12.2020. године и Првог основног суда у Београду П1 2251/19 од 24.09.2020. године тако што се:

а) ОБАВЕЗУЈЕ тужени да тужиоцу исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.05.2016. године до 01.03.2017. године износ од 93.159,12 динара и то:

- за мај 2016. године износ од 4.447,18 динара са законском затезном каматом од 30.06.2016. године до исплате,

- за јун 2016. године износ од 5.993,32 динара са законском затезном каматом од 31.07.2016. године до исплате,

- за јул 2016. године износ од 7.188,69 динара са законском затезном каматом од 31.08.2016. године до исплате,

- за август 2016. године износ од 14.588,20 динара са законском затезном каматом од 30.09.2016. године до исплате,

- за септембар 2016. године износ од 7.719,20 динара са законском затезном каматом од 31.10.2016. године до исплате,

- за октобар 2016. године износ од 9.976,71 динара са законском затезном каматом од 30.11.2016. године до исплате,

- за новембар 2016. године износ од 10.805,69 динара са законском затезном каматом од 31.12.2016. године до исплате,

- за децембар 2016. године износ од 10.921,67 динара са законском затезном каматом од 31.01.2017. године до исплате,

- за јануар 2017. године износ од 12.149,09 динара са законском затезном каматом од 28.02.2017. године до исплате,
- за фебруар 2017. године износ од 9.339,30 динара са законском затезном каматом од 31.03.2017. године до исплате,

све у року од 8 дана од дана пријема пресуде;

б) ОБАВЕЗУЈЕ тужени да тужиоцу исплати на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.05.2016. године до 01.03.2017. године износ од 38.648,83 динара и то:

- за мај 2016. године износ од 4.104,08 динара са законском затезном каматом од 30.06.2016. године до исплате,
- за јун 2016. године износ од 3.662,58 динара са законском затезном каматом од 31.07.2016. године до исплате,
- за јул 2016. године износ од 3.870,83 динара са законском затезном каматом од 31.08.2016. године до исплате,
- за август 2016. године износ од 3.856,67 динара са законском затезном каматом од 30.09.2016. године до исплате,
- за септембар 2016. године износ од 3.773,83 динара са законском затезном каматом од 31.10.2016. године до исплате,
- за октобар 2016. године износ од 3.879,83 динара са законском затезном каматом од 30.11.2016. године до исплате,
- за новембар 2016. године износ од 3.773,42 динара са законском затезном каматом од 31.12.2016. године до исплате,
- за децембар 2016. године износ од 3.813,92 динара са законском затезном каматом од 31.01.2017. године до исплате,
- за јануар 2017. године износ од 4.454,67 динара са законском затезном каматом од 28.02.2017. године до исплате,
- за фебруар 2017. године износ од 3.459,00 динара са законском затезном каматом од 31.03.2017. године до исплате,

све у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 162.388,00 динара са законском затезном каматом на износ од 51.336,00 динара од извршности пресуде до исплате, све у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2251/19 од 24.09.2020. године, ставовима првим и другим изреке, одбијен је примарни тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати за период од 01.05.2016. године до 01.03.2017. године на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 93.159,12 динара и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора (очигледном грешком у изреци је наведено на име накнаде за исхрану у току рада) износ од 38.648,83 динара, све са законском затезном каматом на појединачне месечне износе како је наведено у изреци; ставовима трећим и четвртим изреке одбијен је евентуални тужбени захтев по истом правном основу и за исти период, а у различитим новчаним износима у односу на први и други став изреке; ставом петим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3586/20 од 04.12.2020. године одбијена је жалба тужиоца, потврђена првостепена пресуда и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбе члана 404. ЗПП.

Према оцени Врховног касационог суда у конкретном случају испуњени су услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), ради уједначавања судске праксе у погледу права запослених код туженог АД „Железнице Србије“ и његових правних следбеника на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Из наведених разлога одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, па је установио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код АД Железнице Србије од 2000. године, да би након статусних промена издвајањем уз оснивање од 10.08.2015. године, тужени АД Инфраструктура железнице Србије, као новоосновано привредно друштво, преузео тужиоца као запосленог почев од 01.09.2015. године, с тим што је преузео и колективни уговор и све уговоре који су важили на дан промене послодавца. Вештачењем у поступку утврђено је да је тужиоцу вршен обрачун зараде као производ вредности једног радног часа, коефицијента радног места и месечног фонда часова рада. На основу података по врстама плаћања наведеним у прегледу исплаћених укупних зарада тужиоцу за спорни период, накнада за исхрану у току рада и накнада за регрес није обрачуната и исказана као посебна ставка. Тужени није доставио акт на основу кога би могао бити утврђен износ накнаде по основу исхране у току рада и регреса у уговореној нето цени рада по часу. Висина потраживања тужиоца по основу накнаде трошкова за исхрану у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора утврђена је у нето износима, а према параметрима из раније важећег Колективног уговора („Службени гласник РС“, бр. 37/95...7/00).

На темељу тако утврђених чињеница нижестепени судови су одбили тужбени захтев. Колективним уговором код тужених из 2015. године уговорено је да је накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора део цене једног радног сата. Висина утужених потраживања није номинално изражена, већ је саставни део коефицијента за обрачун плате.

Врховни касациони суд сматра да се основано ревизијом указује да су нижестепени судови одлучујући о тужбеном захтеву погрешно применили материјално право када су одбили тужбени захтев.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду (“Службени гласник РС” бр.

61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (члан 118. тач. 5. и 6) који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Након извршених статусних промена код АД Железнице Србије усвојен је Колективни уговор од 24.03.2015. године. Тим колективним уговором у вредност једног радног часа укључена је вредност накнаде за исхрану у току рада и 1/12 регреса сведена на један радни час. Чланом 55. уговорено је да се основна зарада утврђује као вредност радног часа, коефицијента посла и просечног месечног фонда од 174 часова рада. Одредбе Колективног уговора из 2015. године примењују се и на запослене које је тужени преузео након статусне промене. Колективним уговором, нити другим актом туженог није предвиђено да се накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора посебно исказују у номиналном износу. Из таквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду трошкова за исхрану и регреса за коришћење годишњег одмора јер исти нису исказани у номиналним износима. Не може се прихватити да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада с обзиром на то да износ накнаде за регрес и исхрану у току рада није номинално исказан у прегледу исплаћених зарада у спорном периоду, како је то предвиђено Законом о раду. Износ ових накнада није обрачунат и исказан као посебна ставка, односно у месечним обрачунима зараде није исказан као појединачна вредност по врсти плаћања. Сходно наведеном, тужени је обавезан да тужиоцу накнади штету у висини трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у износима наведеним у изреци.

Применом члана 165. става 2. у вези чланова 153. и 154. ЗПП обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 162.388,00 динара. Наведени износ обухвата награду пуномоћнику за састав тужбе и поднеска од 16.03.2020. године у износима од по 6.000,00 динара, за заступање на два одржана рочишта (27.11.2019, 24.09.2020) у износима од по 7.500,00 динара и за састав жалбе и ревизије у износима од по 12.000,00 динара, трошкове вештачења у износу од 10.000,00 динара и трошкове судских такси на тужбу у износу од 1.900,00 динара, првостепену пресуду, жалбу и другостепену пресуду у износима од по 12.436,00 динара, ревизију у износу од 24.872,00 динара и ову пресуду у износу од 37.308,00 динара. На износ досуђених трошкова првостепеног поступка (51.336,00 динара) тужиоцу је, у складу са одредбом члана 277. става 1. ЗОО, досуђена законска затезна камата од извршности пресуде до исплате. Тужиоцу није досуђена накнада трошкова за поднесак од 15.11.2019. године јер није био потребан за ову парницу.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд је, применом члана 416. става 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић